

Budgettet kaster ikke alene Regjeringen i Forlegenhed, men den gaar ud over mangfoldige Samfundsklasser. Fra den Dag, da Budgettet er nægtet, kan saaledes ingen Gage, ingen Pension udbetales til Noget, og altsaa ingen Embedsmand faae sin Løn. Denne Nægtelse indvirker saa forstyrrende paa alle Forhold, at det er let at indsee, at der maa tale klare og afgjorende Grunde for den. Jeg maa dertil sige, at vore Forhold, forsaavidt der kunde vare Spørgsmaal om det omhandlede Middels Anvendelse, ere ganske særegne. En Regjering, som kun har een Hjælpekilde, og da bærer denne Hjælpekilde, kan vistnok derved komme i Forlegenhed; men uden Banffelighed undgaaer en Regjering at komme i nogen absolut Forlegenhed, naar den ikke har een, men to eller tre Hjælpekilder, og vor Regjering har jo en Hjælpekilde, ikke alene i Indtægterne fra det egentlige Danmark, men ogsaa i Indtægterne fra Slesvig og i Indtægterne fra Holsten. Naar jeg nu skal nævne de Midler, der derefter blive os tilbage, da forbigaaer jeg her at tale om Rigsretsaction. Jeg haaber nemlig, at ethvert Medlem, der havde den Mening, at Grundloven var frænklet af det nærværende Ministerium, eller som, naar Ministeriet gjør noget Skridt, kommer til den Overbeviisning, at Grundloven derved er frænklet, — jeg haaber — siger jeg —, at ethvert Medlem, der kommer til en saadan Overbeviisning, ikke vil glemme den ham paahvilende Pligt, da at optræde som Anklager (Hør!), og at forsøge paa at sætte Anklagen igjennem; thi Ingen kan være overbevist om, at et Forsatningsbrud virkelig har fundet Sted, uden at han ogsaa bør være betænkt paa at gennemføre denne Anfsuelse paa en praktisk Maade. Med Forbigaaelse af Rigsretsaction have vi et Middel tilbage, det nemlig, at Regjeringen maa komme til os for at sætte Noget igjennem, Regjeringen skal have vort Samtykke til det, som den vil udføre. Det nytter ikke, at Ministeriet isører sit Program Manifestets høitidelige Form, det er kun en Plan, hvortil der fordres vort Samtykke (Hør! Hør!). Ja, vi have en Villie i denne Henseende. Kommer Regjeringen med sit Forslag til os og forelægger os det, og Formanden beder dem,

der ville stemme for det, at reise sig, men vi blive sidende paa vore Pladser, da er Regjeringens Plan strandet, da kan Regjeringen Intet gennemføre. Deri ligger Rigsdagens Styrke (Ja! Ja!). Naar vi skulle gaae angrebsviis til Værk, da er det vanffeligere at gennemføre, da ere vi svage, men naar Regjeringen skal komme til os og have vort Samtykke, da ere vi stærke, da behøve vi ikke stor Kraftanstrengelse; thi vi behøve blot at sige Nei, saa strander Regjeringens Plan. Derfor maa det være klart og indlysende for enhver fornuftig Regjering, at det, den er betænkt paa, dertil maa den kunne vente Rigsdagens Samtykke, og at den begaaer en Daarlighed ved at gaae ind paa en saadan Ordning af Forholdene, hvortil den ikke kan vente Rigsdagens Indvilligelse. Det vilde være daarligh og taabeligh af en Regjering at tænke paa noget Saadant; thi den vilde, om den gjorde det, kun have Valget imellem enten en Umulighed eller en Ulykke. En Umulighed kalder jeg det nemlig, at forbigaae den os ved Grundloven hjemlede Indflydelse, en Umulighed kalder jeg det, at Kongen skulde bryde Grundloven, en Umulighed, at nogen Mand skulde tilraade Kongen at gjøre et saadant Brud, en Umulighed, siger jeg, og en Fordærvelse, thi det vilde være en Fordærvelse, om Retsbegrebet skulde omstyrtes i vort Fædreland (Hør! Hør!). Kast Blikket over Europa og betragt Revolutionerne og Antirevolutionerne, og de Strømme af Blod, der ere flydte, fordi man har brudt Retten, fordi Magt er bleven Ret (Hør! Hør!). Den, der vilde begaae nogen Krænkelse af Grundloven, vilde sætte Rettens Stempel paa tilkommende Revolutioner; thi med den samme Ret var da, naar Tidens Hjul atter omvæltedes, Revolutionen ei blot tilstede, men retsfærdiggjort. Derfor siger jeg, at det er en Umulighed, en Taabelighed, en Ufornuft og en Fordærvelse, om Regjeringen skulde tænke paa en Ordning af Forholdene, hvorved Grundloven frænkedes, og hvortil den ikke fik Rigsdagens, ikke fik vort Samtykke. Deri bestaaer vor Styrke. Ved Siden af denne Umulighed, som vi ikke kunne vente, staaer imidlertid en Ulykke, som vi kunne vente,